

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om försvarsmakten och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om försvarsmakten och till lagar som har samband med den (RP 6/2025 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 9/2025 rd
- utrikesutskottet UtUU 2/2025 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Kosti Honkanen, försvarsministeriet
- ställföreträdande enhetschef Hanna Lepistö, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Annika Naskila, utrikesministeriet
- referendarieråd, sektionsschef Kristian Holman, riksdagens justitieombudsmans kansli
- referendarieråd Susanna Lindroos-Hovinheimo, Justitiekanslersämbetet
- beredskapschef, brigadgeneral Aki Heikkinen, Huvudstaben.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- kommunikationsministeriet
- Polisstyrelsen
- Underofficersförbundet rf
- Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry
- Befälsförbundet rf
- Reservistförbundet
- Finlands Reservofficersförbund rf
- Finlands Hamnar rf.

Betänkande FsUB 4/2025 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om försvarsmakten, värnpliktslagen, militärfordonslagen, lagen om militär underrättelseverksamhet, lagen om militär krishantering, lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten, lagen om hälsovården inom försvarsmakten, lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten och vägtrafiklagen.

Enligt propositionen ska Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar skrivas in i lagen om försvarsmakten som en ny uppgift för Försvarsmakten. Dessutom avses lagen också nämna Nordatlantiska fördragsorganisationen i de bestämmelser som gäller begäran om internationellt bistånd och samverkan inom Finlands territorium samt lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet. Vidare beaktas de behov som följer av medlemskapet i Nordatlantiska fördragsorganisationen och som hänför sig till användning av Försvarsmaktens fastigheter och till begränsningar som gäller fastigheterna samt till upprätthållandet av säkerhet och ordning.

De hänvisningar till 2 § i lagen om försvarsmakten som finns i värnpliktslagen, lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten, lagen om hälsovården inom försvarsmakten och lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten ska ändras så att de motsvarar de ändringar som föreslås i den paragrafen. Föranstaltare av krishantering enligt lagen om militär krishantering kan vara Förenta nationerna, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Europeiska unionen eller någon annan internationell organisation eller grupp av länder. I syfte att göra lagstiftningen konsekvent och tydlig föreslås det att Nordatlantiska fördragsorganisationen uttryckligen nämns i bestämmelserna om lagens tillämpningsområde.

Med avseende på lagen om militär underrättelseverksamhet föreslås lagen bli kompletterad med en bestämmelse om internationellt samarbete med Nordatlantiska fördragsorganisationen och dess medlemsstater i fråga om militär underrättelseinhämtning. En mer omfattande internationell samverkan förutsätter också ändringar i militärfordonslagen i fråga om godkännande av de tekniska egenskaperna hos internationella militärfordon och i vägtrafiklagen i fråga om användning av internationella militärfordon i vägtrafik.

Propositionen är ett led i genomförandet av regeringsprogrammet för regeringen Orpo. Enligt programmet ska regeringen bedöma behoven av sådana ändringar i lagstiftningen som följer av Natomedlemskapet och omedelbart inleda behövliga förberedelser för dessa.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Propositionen ingår i helheten ”En internationell och aktiv Natomedlem” i regeringsprogrammet. Den har beretts av en arbetsgrupp tillsatt av försvarsministeriet för uppdraget att bedöma behovet av ändringar i lagstiftningen till följd av Finlands anslutning till Nordatlantiska för-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

dragsorganisationen och bereda behövliga utkast till författningar inom försvarsministeriets ansvarsområde. Arbetsgruppen behandlar ändringsbehoven i anslutning till olika helheter enligt hur brådskande och viktiga de är.

(2) Syftet med propositionen är att förtydliga Försvarsmaktens uppgifter genom att uttryckligen föreskriva om den uppgift som hänför sig till Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar. Utifrån inkommen utredning konstaterar utskottet att ändringarna i bestämmelserna i sig inte påverkar Försvarsmakten, eftersom lagen redan nu gör det möjligt att begära och lämna bistånd samt att delta i samverkan med Nordatlantiska fördragsorganisationen.

(3) Genom anslutningen till Nato har det skett en grundläggande förändring i hur Finlands försvar organiseras. Det innebär att Finlands försvar och Finlands försvarsförmåga i fortsättningen upprätthålls, utvecklas och används som en del av alliansen och dess kollektiva försvar. Natos viktigaste kärnuppgift är alliansens avskräckning och försvar och därför gäller de praktiska konsekvenserna av Natomedlemskapet särskilt försvarsförvaltningen. I och med den militära alliansen har Försvarsmakten, i enlighet med försvarsministeriets styrning, till uppgift att planera och genomföra uppgifter inom Natos avskräckning och försvar. Mot denna bakgrund är det enligt utskottet motiverat att deltagandet i Natos gemensamma försvar tydligt anges som en lagstadgad uppgift för Försvarsmakten.

(4) Propositionen syftar också till att tillgodose de praktiska behov som i och med Natomedlemskapet och försvarssamarbetet följer av utländska truppers tilltagande verksamhet i Finland. Målet är att förbättra Försvarsmaktens förmåga att ta emot utländskt bistånd och att öva mottagandet som en del av försvarssamarbetet och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar. Utöver ändringarna i lagen om försvarsmakten föreslår regeringen också att åtta andra lagar ändras.

(5) Sammantaget tillstyrker försvarsutskottet propositionen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag. Propositionen remitterades till grundlagsutskottet (GrUU 9/2025 rd) och utrikesutskottet (UtUU 2/2025 rd) för utlåtande. Lagförslagen kan enligt grundlagsutskottets utlåtande behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Grundlagsutskottets och utrikesutskottets kommentarer om propositionen

(6) I sitt utlåtande går grundlagsutskottet särskilt in på förordnande av värnpliktiga att delta i Natouppdrag samt förbud mot och begränsningar i den tillfälliga nyttjanderätten till fastigheter och i rätten att röra sig på områden som används av Försvarsmakten.

(7) Det föreslås att 62 § i värnpliktslagen ändras så att en värnpliktig som fullgör beväringstjänst eller deltar i en repetitionsövning kortvarigt kan förordnas till tjänstgöring utomlands, om personen i enlighet med sitt uttryckliga samtycke deltar i en uppgift inom Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar, när det inte är fråga om det militära försvaret av Finland. Värnpliktigas deltagande har begränsats till andra än farliga uppgifter. Enligt grundlagsutskottet uppfyller förslaget de krav som ställs på denna typ av reglering.

Betänkande FsUB 4/2025 rd

(8) Förvarsutskottet konstaterar att utgångspunkten för värnpliktigas tjänstgöring utomlands förblir oförändrad i fråga om den föreslagna ändringen av bestämmelsen. Att anlita värnpliktiga som fullgör beväringstjänst eller deltar i en repetitionsövning till andra ändamål än Finlands militära försvar kräver fortfarande uttryckligt samtycke. Värnpliktiga får inte över huvud taget anlitas till farliga uppgifter om det inte är fråga om militärt försvar av Finland. Reservister kan med stöd av den gällande lagen om försvarsmakten anställas i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande vid Försvarsmakten, varvid begränsningarna inte gäller dem (FsUU 11/2022 rd, stycke 11). Utskottet påpekar att en omfattande användning av reservister i Natouppgifter kräver inte bara ändringar i lagstiftningen, utan också genomgång av anställningsvillkoren. Det här arbetet pågår för närvarande.

(9) I propositionen föreslås det att 14 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten kompletteras med en möjlighet att tillfälligt använda fastigheter också för försvarssamarbetet och verkställandet av Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar. Enligt gällande lagstiftning har Försvarsmakten rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som Försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Den föreslagna ändringen utvidgar användningsändamålet för fastigheter som används tillfälligt. Lagförslaget är av betydelse med tanke på bestämmelserna om egendomsskydd i 15 § i grundlagen.

(10) Grundlagsutskottet anser att det till den föreslagna utvidgningen av grunderna för nyttjanderätten finns ett nödvändigt och vägande samhälleligt behov som hänför sig till det militära försvaret. Den föreslagna regleringen tryggar enligt utskottets bedömning också kraven på exakthet och noggrann avgränsning med beaktande av att det är omöjligt att helt exakt förutse de framtida formerna av försvarssamarbete och att definitionen av grunderna måste omfatta också framtida samarbetsformer.

(11) I 15 § i lagen om försvarsmakten föreskrivs det om Försvarsmaktens rätt att förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som används av Försvarsmakten eller att begränsa rätten att röra sig där. Den föreslagna regleringen är enligt grundlagsutskottet av betydelse med tanke på bestämmelserna om rörelsefrihet i 9 § i grundlagen. Enligt dess 1 mom. har finska medborgare samt utlänningar som lagligen vistas i landet rätt att röra sig fritt inom landet och att där välja bostadsort.

(12) Utskottet noterar att det i lagförslag 1 föreslås att man i 15 § 1 mom. stryker den gällande lagens krav om att det ska vara nödvändigt att förbjuda eller begränsa rätten att röra sig. Ändringen motiveras inte i propositionen. I ljuset av den utredning som grundlagsutskottet fått kan det anses motiverat att ändra regleringen enligt förslaget, och den föreslagna regleringen är inte till denna del konstitutionellt problematisk. Den föreslagna ändringen och de motiv som ligger till grund för den borde emellertid med beaktande av grundlagsutskottets gällande bedömning av 15 § ha behandlats betydligt mer ingående i propositionen och man borde ha beaktat utskottets tidigare bedömning på behörigt sätt.

(13) Förvarsutskottet instämmer i att motiveringen till ändringen av bestämmelsen är otillräcklig och konstaterar följande. Inom de områden som Försvarsmakten använder finns det sprängämnen och där förekommer i praktiken alltid skjutverksamhet och annan verksamhet som är far-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

lig för liv och hälsa. Enligt erhållen utredning kan kravet på nödvändighet anses problematiskt särskilt i den förändrade säkerhetspolitiska miljön och i och med att hybridpåverkan och bredspektrig påverkan mot Finland ökar.

(14) I nuläget förutsätter förbuden och begränsningarna i rätten att röra sig på områdena att nödvändigheten konstateras och motiveras. Detta ökar den administrativa bördan och den mängd arbete som följer med den i en situation där det i praktiken alltid meddelas förbud och begränsningar för rätten att röra sig på Försvarsmaktens områden. Utskottet påpekar att man i fråga om fastigheter som Försvarsmakten tillfälligt börjar använda bör beakta att ibruktagandet av fastigheter också i fortsättningen är kopplat till nödvändighetskravet (14 §).

(15) Försvarsutskottet anser att den föreslagna ändringen kan ha smärre konsekvenser med avseende på rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen, närmare bestämt den så kallade allemansrätten. Med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna gäller begränsningarna utanför områden som varaktigt förvaltas av Försvarsmakten i första hand områden som tillfälligt är i Försvarsmaktens besittning, varvid också begränsningarna är tillfälliga. Försvarsmaktens verksamhet är dessutom av den typen att det finns ett vägande samhälleligt behov av begränsningar, och begränsningarna är motiverade med tanke på skyddet av liv och hälsa.

(16) I sitt utlåtande om propositionen noterar utrikesutskottet att Nordatlantiska fördragsorganisationen lämpligen bör nämnas uttryckligen i bestämmelsen med beaktande av dess betydelse för Finlands nuvarande försvarssystem. Utrikesutskottet instämmer i den övergripande bedömningen i propositionen, att Natomedlemskapet har betydande konsekvenser för försvarsförvaltningen och försvarspolitikerna. Samtidigt understryker utrikesutskottet att konsekvenserna av Natomedlemskapet utöver försvarspolitikerna också gäller utrikes- och säkerhetspolitikerna och att den nationella beredningen av Natoärenden förutsätter en övergripande utrikes-, säkerhets- och försvarspolitisk granskning.

(17) Utrikesutskottet konstaterar vidare i sitt utlåtande att det i propositionen inte föreslås några ändringar i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. Behovet av att ändra den lagen behöver bedömas övergripande när man har fått erfarenhet av dels tillämpningen av lagen under Natomedlemskapet, dels Natos arbetssätt och beslutsprocesser.

(18) Utrikesutskottet betonar vikten av att noggrant bereda en mer övergripande proposition som ska lämnas senare. Bland annat bör det bedömas om det nuvarande beslutsförfarandet enligt lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet lämpar sig oförändrat för Natos verksamhet eller om det behöver ses över. Försvarsutskottet instämmer i utrikesutskottets bedömning att en övergripande granskning behövs och att ärendet bör beredas omsorgsfullt innan en eventuell proposition föreläggs riksdagen.

Riksdagsbehandlingen av Natoärenden

(19) När Finland ansökte om medlemskap i Nato våren 2022 bedömde grundlagsutskottet propositionen i ärendet (GrUU 80/2022 rd). Natomedlemskapet påverkar enligt grundlagsutskottets bedömning inte direkt behörighetsförhållandena och beslutsförfarandena för de finska statsorga-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

nen. Utskottet noterade ändå att medlemskapet kan ha betydande indirekta konsekvenser för maktförhållandena mellan statliga organ. Grundlagsutskottet anser att statsrådet bör bedöma konsekvenserna och behovet av att se över grundlagens bestämmelser. Försvarsutskottet konstaterar att justitieministeriets förstudie om detta snart kommer att bli klar.

(20) Försvarsutskottet betonar att den grundlagsenliga rätten att få information bör tillgodoses fullt ut i Natosamarbetet mellan statsrådet och riksdagen. Grundlagsutskottet behandlar detta ingående i ett utlåtande i frågan (GrUU 30/2020 rd). Där står det att av riksdagens ställning som högsta statsorgan samt som statsorgan som utövar lagstiftningsmakt och statsfinansiell makt följer att riksdagen måste få tillförlitlig och omfattande information till grund för sitt beslutsfattande. Det är en nödvändig förutsättning för de grunder för en demokratisk regeringsform som anges i grundlagen.

(21) Riksdagen och dess utskott måste enligt grundlagsutskottet kunna lita på att det i regeringspropositioner och andra ärenden som kommer in för behandling ges all information som är relevant med tanke på riksdagens beslutsfattande och att utskotten vid sakkunnigutfrågningar erbjuder all den information som utskottet begär eller som annars visar sig vara betydelsefull med tanke på utskottsarbetet. Grundlagsutskottet betonar att bedömningen av om informationen behövs eller inte hör till riksdagens exklusiva behörighet. Rätten att få information påverkas inte av att de upplysningar ett utskott behöver är sådana till sin juridiska karaktär att de borde hållas hemliga. Försvarsutskottet framhåller att statsrådet bör fästa särskild uppmärksamhet vid att ministerierna på eget initiativ och i rätt tid lämnar utskotten all information som är väsentlig för behandlingen av ärendena på det sätt som 47 § i grundlagen förutsätter.

(22) I och med Finlands militära allians blir också en del av de frågor som före medlemskapet hörde till utrikespolitikens område vardag, står det i propositionsmotiven (s. 12). Det omfattande samarbetet inom Nato har blivit en vardaglig förpliktelse och således är den utrikespolitiska betydelsen och signaleffekten i anslutning till exempelvis internationell övningsverksamhet i många fall mindre än under alliansfriheten (OKV/2158/22/2024, s. 3). Beredning och beslutsfattande i fråga om ärenden i anslutning till Nato hör till statsrådet och där till det berörda sektorsministeriet (OKV/2158/22/2024, s. 7). Utskottet påpekar att försvarsministeriet svarar för största delen av statsrådets beredning av Natoärenden.

(23) I och med Natomedlemskapet ökar och framhävs också försvarspolitikens betydelse, noterar utskottet. I och med medlemskapet har Finlands försvar blivit en del av Natos kollektiva försvar. Försvarsutskottet har tidigare (FsUU 2/2020 rd) bedömt innehållet i definitionen av försvarspolitik. Utskottet menar i utlåtandet att det inte finns någon enda vedertagen definition av begreppet försvarspolitik, men termen inbegriper upprätthållande, utveckling och användning av försvarsförmågan. Försvarspolitikern handlar om att främja statens och befolkningens säkerhet, stödja statsledningens beslutsfattande och delta i det internationella beslutsfattandet och samarbetet. Försvarspolitikern stöder målen för utrikes- och säkerhetspolitik. Målet för Finlands försvarspolitik är att upprätthålla försvarsförmågan i förhållande till Finlands säkerhetsmiljö och resurser, utveckla försvaret som en del av den övergripande säkerheten och fördjupa det internationella försvarssamarbetet.

Betänkande FsUB 4/2025 rd

(24) Utskottet konstaterar att granskningen av de finska statsorganens behörighetsförhållanden och beslutsförfaranden i Natoärenden också inbegriper granskning av utrikesutskottets och försvarsutskottets roll i riksdagens beslutsprocesser. Man måste å ena sidan gå in på om Natoärenden i första hand är utrikespolitik eller försvarspolitik och å andra sidan på vilket utskott som ska inta en ledande ställning i behandlingen av de Natoärenden som kommer till riksdagen. Efter Finlands anslutning till Nato har ett viktigt utrikes- och säkerhetspolitiskt linjebeslut fattats: i och med medlemskapet har Finland en omfattande skyldighet att delta i alliansens verksamhet. Då framhävs det faktum att besluten med anknytning till Natomedlemskapet inte längre, jämfört med under partnerskapstiden, utgör några särskilda utrikespolitiska signaler. Natofrågorna blir till största delen vardagspolitik när Finland, huvudsakligen tjänstemän inom försvarsförvaltningen, deltar i Natos olika arbetsgrupper och kommittéer i Bryssel.

(25) Sammantaget konstaterar utskottet att beredningen av och besluten om försvarspolitiken måste bli en uppgift för en enda ansvarig aktör i riksdagen. Försvarsutskottet bör ha huvudansvaret för Natoärendena när Natofrågor som tydligt hör till ansvarsområdet för försvarspolitiken behandlas. Deltagandet i Natos försvar och avskräckning handlar uttryckligen om försvarspolitik. Utskottet påpekar att bestämmelser om utskottens arbetsrutiner finns i riksdagens arbetsordning och i utskottshandboken.

Säkerhetsuppgifter

(26) Enligt 18 a § 1 mom. i lagförslag 1 ska Försvarsmakten ha rätt att garantera säkerheten på allmän plats också för sådana experter i behov av särskilt skydd som representerar en främmande stat eller en internationell organisation och som är Försvarsmaktens gäster. Paragrafens nya 2 mom. kompletteras med en rätt för Försvarsmakten att på allmän plats utföra säkerhetsuppgifter också för att garantera immuniteten vid transport av en främmande stats väpnade styrkor eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller för en främmande stats trupper.

(27) Grundlagsutskottet tog i sitt utlåtande inte ställning till säkerhetsuppgifterna eller Försvarsmaktens arbetsfördelning med polisen. Grundlagsutskottet har i tidigare utlåtanden påpekat att ett lagfäst bemyndigande för en annan myndighet än polisen att göra intrång i de grundläggande fri- och rättigheterna inte utan vidare är förenligt med det nödvändighetskrav som ingår i förutsättningarna (se GrUU 10/2016 rd, s. 3, GrUU 49/2014 rd, s. 2/I, GrUU 37/2002 rd, s. 1—2, och GrUU 2/1996 rd, s. 3/I).

(28) Försvarsutskottet konstaterar att bestämmelser om Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter utfärdades 2017 med grundlagsutskottets medverkan (18 a—18 d § i lagen om försvarsmakten). Försvarsutskottet menade då i sitt betänkande (FsUB 1/2017 rd, s. 4—5) att behovet av att utveckla lagstiftningen om olika säkerhetsmyndigheter måste bedömas mot bakgrund av utvecklingen i den säkerhetspolitiska miljön. Bestämmelserna om myndighetssamarbete kan inte till alla delar bemöta de nya hotbilderna. Utskottet såg det i sitt betänkande som nödvändigt att säkerhetsmyndigheternas befogenheter under normala tider räcker till för att hantera störningar under normaltid.

(29) Att genomföra Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter med en handräckningsstruktur enligt den nuvarande lagstiftningen är enligt utskottets mening inte det operativt mest effektiva sättet,

Betänkande FsUB 4/2025 rd

står det dessutom i betänkandet. I synnerhet utanför normalförhållanden kan övriga myndigheters — särskilt polisens — begränsade resurser vara bundna till andra uppgifter som är av betydelse med tanke på samhällets funktion. Då måste Försvarsmakten kunna skydda vissa centrala personer som hör till de anställda och förflyttningen av försvarsmateriel på behörigt sätt (FsUB 1/2017 rd, s. 5).

(30) Försvarsutskottet förutsatte i sitt betänkande att en utredning om den nya regleringen lämnas före utgången av 2018. I en utredning som försvarsministeriet gjort i samarbete mellan Huvudstabens och de behöriga myndigheterna står det att man utifrån återkopplingen kan konstatera att samarbetet mellan Försvarsmakten och polisen har fungerat väl. Yrkeskompetensen har utvecklats genom gemensamma kurser. Dessutom har det upprättats ett separat samarbetsavtal om säkerhetsuppgifter mellan Försvarsmakten och polisen.

(31) Vid utfrågningen gällande den nu aktuella propositionen framgick det att samarbetsskyldigheten mellan polisen och Försvarsmakten har fungerat smidigt och att säkerhetsuppgifter meddelas polisen på etablerade sätt. Utskottet anser att samarbetsskyldigheten i fortsättningen blir allt viktigare, eftersom garanterandet av immuniteten vid transport av särskilda tillgångar och för en främmande stats trupper kan ske på allmän plats, det vill säga där Försvarsmakten normalt inte arbetar. Befogenheter enligt 22 b § i lagförslag 1 utövas normalt av polisen på allmän plats.

(32) Sammanfattningsvis konstaterar försvarsutskottet att uppgifterna inom allmän ordning och säkerhet entydigt hör till polisen. I och med den föreslagna ändringen kan Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter fortfarande anses vara tämligen begränsade, med exakta mål att skydda vissa personer och transporter. I enlighet med den gällande regleringen har Försvarsmakten ett nära samarbete med polisen kring säkerhetsuppgifter, och polisen kan vid behov åta sig uppdraget. Utskottet anser att syftet med propositionen framför allt är att säkerställa att den allmänna ordningen och säkerheten inte äventyras på grund av garanterandet av säkerheten för en främmande stats väpnade styrkor (s. 89).

Ändring av 20 § i lagen om militär underrättelseverksamhet

(33) Regeringen föreslår också att 20 § i lagen om militär underrättelseverksamhet ändras. Paragrafen gäller internationellt samarbete, och bestämmelsen kompletteras med en möjlighet att utbyta underrättelser med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller någon annan organisation eller med Europeiska unionen. Vid utfrågningen i utskottet fästes uppmärksamhet vid övervakningen av underrättelser som inhämtats genom samarbetet enligt 20 §.

(34) Enligt det aktuella lagförslaget ska Huvudstabens underrättelsechef besluta om internationellt samarbete. Samarbetet ska alltid vara förenligt med Finlands nationella intressen. Utskottet konstaterar att samarbete i underrättelsefrågor förutsätter ett starkt förtroende mellan parterna. Dessutom kommer parterna alltid noggrant överens om all underrättelseverksamhet. Verksamheten övervakas i allt väsentligt av underrättelsetillsynsombudsmannen, som med stöd av lag har omfattande granskningsrätt och tillgång till all behövlig information.

DETALJMOTIVERING

18 a §. Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter. Paragrafens 1 mom. 4 punkt gör det möjligt för Försvarsmakten att garantera säkerheten för en särskild expert från vilken främmande stat eller internationell organisation som helst. Detta är inte avsikten enligt motiveringen till bestämmelsen. Utskottet föreslår att 4 punkten i bestämmelsen på samma sätt 2 och 3 punkten kompletteras med att det är fråga om särskilda experter som representerar en främmande stat eller en internationell organisation som är gäst hos Försvarsmakten.

Utskottet anser att ordalydelsen i 3 mom. bör förtydligas. De uppgifter som avses i bestämmelsen är säkerhetsuppgifter som utförs på allmän plats, dvs. någon annanstans än på Försvarsmaktens egna områden. De föreslagna behörighetsbestämmelserna ger i större utsträckning än tidigare en säkerhetsman vid Försvarsmakten rätt att utöva offentlig makt och i vissa situationer ingripa i de grundläggande fri- och rättigheterna i samma syfte som en polisman har rätt att ingripa i dem enligt polislagen och en gränsbevakningsman enligt gränsbevakningslagen.

Därför anser utskottet att utövandet av de befogenheter som nämns i bestämmelsen bör avgränsas till situationer där polisen är förhindrad att utföra en uppgift som ingår i dess behörighet. Utskottet föreslår att villkoret i första meningen i 18 a § 3 mom. ”om inte polisen har övertagit uppgifterna” flyttas fram till slutet av meningen, så att det gäller alla situationer som avses i meningen. Dessutom konstaterar utskottet att det finns ett skrivfel i 18 a § 1 mom. 3 punkten i det finskspråkiga lagförslaget.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2—9 i proposition RP 6/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 6/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 2 och 4 a §, 12 § 1 mom., 14 § 1 och 5 mom., rubriken för 15 § samt 15 § 1 och 5 mom., 18 och 18 a §, 19 § 1 mom. och 22 b §,
av dem 2 och 4 a § och 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1304/2022, 14 § 1 mom. och 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 509/2013, 14 § 5 mom. och 15 § 5 mom. sådana de lyder i lag 932/2015 samt 18 a och 22 b § sådana de lyder i lag 197/2017, och
fogas till lagen en ny 22 c § som följer:

2 §

Försvarsmaktens uppgifter

Till Försvarsmaktens uppgifter hör

- 1) det militära försvaret av Finland, vilket innefattar
 - a) övervakning av landområdena, vattenområdena och luftrummet samt tryggande av den territoriella integriteten,
 - b) tryggande av befolkningens livsbetingelser, de grundläggande fri- och rättigheterna och statsledningens handlingsfrihet samt försvar av den lagliga samhällsordningen,
 - c) givande av militär utbildning och styrning av den frivilliga försvarsutbildningen samt stärkande av försvarsviljan,
- 2) Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar, vilket innefattar
 - a) försvar av Finland och de övriga medlemsstaterna i Nordatlantiska fördragsorganisationen mot väpnade angrepp, i samarbete med dessa medlemsstaters väpnade styrkor,
 - b) upprätthållande och utvecklande av Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar och försvarsförmåga,
- 3) stödjande av andra myndigheter, vilket innefattar
 - a) handräckning för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, för förhindrande och avbrytande av terroristbrott och andra brott som orsakar allvarlig fara för människors liv eller hälsa samt för skyddande av samhället i övrigt,
 - b) deltagande i räddningsverksamhet genom att tillhandahålla utrustning, personalresurser och sakkunnigtjänster som behövs i räddningsverksamheten,
- 4) deltagande i stöd och bistånd som grundar sig på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen samt deltagande i läm-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

nande av annat internationellt bistånd än sådant som ingår i en i 2 punkten avsedd uppgift, i samverkan och i annan internationell verksamhet,

5) deltagande i internationell militär krishantering och i militära uppdrag i annan internationell krishantering.

I fråga om Försvarsmaktens övriga uppgifter gäller vad som föreskrivs särskilt.

4 a §

Begäran om internationellt bistånd och samverkan inom Finlands territorium

Om inte något annat föreskrivs i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet (418/2017), kan försvarsministeriet efter att ha hört utrikesministeriet begära bistånd som hör till Försvarsmaktens verksamhetsområde av en annan stat, av Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller av Europeiska unionen eller fatta beslut om Försvarsmaktens samverkan med en annan stat, med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller med Europeiska unionen inom Finlands territorium, med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) och av andra folkrättsliga regler.

12 §

Lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet

Försvarsmakten kan lämna en annan stat, Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller Europeiska unionen bistånd som hör till Försvarsmaktens verksamhetsområde samt med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga och av andra folkrättsliga regler delta i samverkan med en annan stat, med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller med Europeiska unionen och delta i annan internationell verksamhet.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som Försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet, försvarssamarbetet, verkställandet av Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. I fråga om ersättningsbeslut och beslut som gäller användning av en fastighet får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Även om ändring har sökts, ska den del av ersättning-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

en som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas trots att ändring har sökts, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig på områden som används av Försvarsmakten

Om militära orsaker eller skyddet av utomstående mot faror kräver det, får staben för en försvarsgren inom Försvarsmakten eller Försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som Försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelser av förbudet finns i strafflagen.

Vistelse- och besöksstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. I fråga om tillståndsmyndighetens beslut i ärenden som avses i 3 och 4 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten.

18 §

Upprätthållande av säkerhet och ordning på ett område som används av Försvarsmakten

Garnisonschefen eller kommandören för ett truppförband bestämmer närmare om hur säkerhet och ordning ska upprätthållas på ett område som används av Försvarsmakten.

Bestämmelser om utbildningen för en tjänsteman i vakt- eller jourtjänst utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

18 a §

Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter

Försvarsmakten kan vid behov utse en sådan tjänsteman vid Försvarsmakten som fått specialutbildning (*säkerhetsman*) att på allmän plats garantera immuniteten för personer som behöver särskilt skydd (*personskyddsuppgifter*), om personen

är anställd vid Försvarsmakten,
hör till den militära ledningen för en främmande stat som är gäst hos Försvarsmakten,
representerar en internationell organisation som är gäst hos Försvarsmakten, eller
är en särskild expert från en främmande stat eller en internationell organisation som är gäst hos Försvarsmakten.

Betänkande FsUB 4/2025 rd

Försvarsmakten kan vid behov utse en säkerhetsman att på allmän plats garantera immuniteten vid transport av Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkor eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller för en främmande stats trupper.

Vid utförande av personskyddsuppgifter på allmän plats kan en säkerhetsman med de befogenheter som anges i 22 a § garantera säkerheten för en person, ~~om inte polisen har övertagit uppgifterna~~, och med de befogenheter som anges i 22 b § garantera immuniteten vid sådan transport av särskilda tillgångar och för sådana trupper av en främmande stat som avses i 2 mom. **, om inte polisen har övertagit uppgifterna.** En polisman som hör till befälet eller polisens fältchef ska så snart som möjligt underrättas om att befogenheterna har börjat utövas.

En säkerhetsuppgift ska överföras till polisen eller en annan behörig myndighet så snart som möjligt efter att de befogenheter som avses i 3 mom. har börjat utövas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om en säkerhetsmans maktmedels- och skyddsredskap.

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om en säkerhetsmans specialutbildning, övning i bruk av maktmedel, rätt att bära maktmedelsredskap och övervakningen av bruk av maktmedel samt om behörighetskraven för den som leder utförandet av säkerhetsuppgifter.

19 §

Utredande av identitet, avlägsnande av en person och rätt att gripa en person

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har rätt att avlägsna en person från ett område som används av Försvarsmakten samt från ett i 15 § avsett område, om det är uppenbart att personen inte har rätt att vistas på området och tjänstemannen har uppmanat personen att avlägsna sig. Tjänstemannen har också rätt att avlägsna en person som har tillstånd att vistas på området, om personen stör eller äventyrar andras eller sin egen säkerhet. Dessutom har tjänstemannen i sitt uppdrag rätt att få veta namnet, personbeteckningen eller, om sådan saknas, födelsedatumet samt medborgarskap och passuppgifter i fråga om den person som vistas eller rör sig på området.

22 b §

Befogenheter vid garanterande av immuniteten vid transport av särskilda tillgångar och för en främmande stats trupper

En säkerhetsman har rätt att i omedelbar närhet av en transport av Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkor eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller en främmande stats trupp isolera, avspärra eller utrymma en plats eller ett område i allmän användning eller förbjuda eller begränsa vistelse där, om det är nödvändigt för att garantera immuniteten hos de särskilda tillgångarna eller den främmande statens trupp, såvida inte en polisman som hör till befälet eller polisens fältchef begränsar den rätten.

Vid utförande av säkerhetsuppgifter som hänför sig till transport av särskilda tillgångar eller till främmande staters trupper har en säkerhetsman rätt att avlägsna en person från en plats, om det utifrån hotelser från personen eller personens uppträdande i övrigt finns grundad anledning att anta eller utifrån personens tidigare uppträdande är sannolikt att denne kommer att göra sig skyl-

Betänkande FsUB 4/2025 rd

dig till ett brott som riktas mot Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkors eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller mot en främmande stats trupp. En polisman som hör till befälet eller polisens fältchef har rätt att begränsa de befogenheter som avses i detta moment.

En person kan gripas, om det sannolikt är en otillräcklig åtgärd att avlägsna personen från platsen och det brott som riktas mot Försvarsmaktens, den främmande statens väpnade styrkors eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller den främmande statens trupp inte annars kan förhindras eller störningen eller faran annars undanröjas. Gripandet ska omedelbart meddelas till en polisman som hör till befälet eller till polisens fältchef och den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen.

På behandlingen av personer som gripits med stöd av 3 mom. tillämpas lagen om behandling-
en av personer i förvar hos polisen (841/2006).

22 c §

Protokoll över säkerhetsuppgifter

Över åtgärder som vidtagits med stöd av 18 a § ska det upprättas ett protokoll eller göras en motsvarande anteckning i en annan handling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 62 och 78 § i värnpliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 62 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom. samt 78 § 1 mom.,
sådana de lyder i lag 1306/2022, som följer:

Betänkande FsUB 4/2025 rd

62 §

Anordnande av tjänstgöring utomlands

En värnpliktig som fullgör beväringstjänst eller deltar i en repetitionsövning kan kortvarigt förordnas till tjänstgöring utomlands, om han

3) i enlighet med sitt uttryckliga samtycke deltar i en sådan uppgift som avses i 2 § 1 mom. 2 eller 4 punkten i lagen om försvarsmakten och det inte är fråga om det militära försvaret av Finland,

På sådana uppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten tillämpas dessutom 78 § 1 mom. samt lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016).

78 §

Förordnande av en värnpliktig som tjänstgör till en annan uppgift än det militära försvaret av Finland

En värnpliktig som tjänstgör enligt denna lag kan som tjänstgöringsuppdrag förordnas till en sådan i 2 § 1 mom. 2–4 punkten i lagen om försvarsmakten avsedd uppgift som inte hänför sig till det militära försvaret av Finland. När värnpliktiga utför tjänstgöringsuppdrag, får de inte delta i

- 1) gripande av farliga personer,
- 2) röjning av sprängladdningar,
- 3) uppgifter som förutsätter användning av vapenmakt, eller
- 4) andra farliga uppgifter som motsvarar dem som avses i 1–3 punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 12 och 40 § i militärfordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärfordonslagen (332/2023) 12 och 40 § som följer:

Betänkande FsUB 4/2025 rd

12 §

Utryckningsfordon inom Försvarsmakten

Försvarsmaktens utryckningsfordon är sådana fordon inom Försvarsmakten som är utrustade med en varningslykta med blått blinkande ljus och en ljudsignalanordning för utryckningsfordon. På användning av Försvarsmaktens utryckningsfordon på väg tillämpas bestämmelserna i vägtrafiklagen (729/2018) om användning av utryckningsfordon på väg.

Bestämmelser om konstruktionen, utrustningen och färgsättningen hos och emblemen på Försvarsmaktens utryckningsfordon utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Den färgsättning och de emblemen som finns på Försvarsmaktens utryckningsfordon eller sådan färgsättning och sådana emblemen som är förvillande lika dem får inte användas på andra fordon så att det kan ge ett intryck av att fordonet i fråga skulle vara ett av Försvarsmaktens utryckningsfordon.

40 §

Internationella militärfordon i Finland

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller något annat följer av internationella förpliktelser som binder Finland, tillämpas i fråga om internationella militärfordon som används i Finland och på övervakningen av deras trafikduglighet samt på användningen av dem de bestämmelser och föreskrifter som gäller militärfordon.

Den stat som sänder det internationella militärfordonet svarar för att

- 1) fordonet är tryggt att använda i trafik,
- 2) fordonet har genomgått besiktning eller kontroll på behörigt sätt.

Huvudstabens tekniska granskningssavdelning kan meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som ställs på internationella militärfordon och om godkännande av kopplingsbesiktning av internationella militärfordon samt om användningen av internationella militärfordon.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om militär underrättelseverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019) 20 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. samt
fogas till 20 § ett nytt 7 mom. som följer:

20 §

Internationellt samarbete

Militärunderrättelsemyndigheterna kan i enlighet med Finlands nationella intressen i anknytning till sina uppgifter eller för att skydda den nationella säkerheten

1) trots sekretessbestämmelserna utbyta andra underrättelseuppgifter än personuppgifter med utländska underrättelse- och säkerhetstjänster eller med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller någon annan internationell organisation eller med Europeiska unionen, om det behövs, och

En behörig utländsk tjänsteman har genom beslut av huvudstabens underrättelsechef rätt att på finskt territorium för skötsel av militärunderrättelsemyndigheternas uppgifter samarbeta med en tjänsteman vid en militärunderrättelsemyndighet samt under dennes uppsikt och övervakning använda de metoder för underrättelseinhämtning som avses i 22, 24, 43, 47, 51, 60 och 66 §. En utländsk tjänsteman är skyldig att iaktta de föreskrifter, begränsningar och anvisningar som militärunderrättelsemyndigheten meddelar.

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om användning inom finskt territorium av radiosignalspaning enligt 60 § som genomförs av Nordatlantiska fördragsorganisationen eller dess medlemsstater från fordon, fartyg eller luftfartyg eller från markstationer. Det samarbete som avses i detta moment ska vara förenligt med Finlands intressen och de prioriteringar som avses i 13 § samt ske under ledning och övervakning av en militärunderrättelsemyndighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om militär krishantering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär krishantering (211/2006) 1 § 3 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Föranstaltare av krishantering enligt denna lag kan vara FN, Nordatlantiska fördragsorganisationen, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), någon annan internationell organisation eller grupp av länder eller Europeiska unionen (EU).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019) 1 § som följer:

Betänkande FsUB 4/2025 rd

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på behandling av personuppgifter som utförs av Försvarsmakten och för Försvarsmaktens räkning, om uppgifterna behandlas för skötsel av uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 3 punkten underpunkt a samt 4 och 5 punkten i lagen om försvarsmakten (551/2007). Denna lag tillämpas endast på sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad eller där de uppgifter som behandlas utgör eller är avsedda att utgöra ett register eller en del av ett sådant.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 9 a § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) 9 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 339/2019, som följer:

9 a §

På behandlingen av personuppgifter tillämpas lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten (332/2019), om behandlingen av uppgifter behövs för skötsel av uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 3 punkten underpunkt a samt 4 och 5 punkten i lagen om försvarsmakten (551/2007). Bestämmelser om annan behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i dataskyddslagen (1050/2018).

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018) 1 § 2 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 350/2020, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas denna lag på
1) behandling av personuppgifter som utförs av Försvarmakten och för Försvarmaktens räkning, om uppgifterna behandlas för skötsel av uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 3 punkten underpunkt a samt 4 och 5 punkten i lagen om försvarmakten (551/2007), och på sådan behandling av personuppgifter som utförs av Försvarmaktens huvudstab för skötsel av uppgifter som avses i 9 § 3 mom. i säkerhetsutredningslagen (726/2014),

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (729/2018) 89 § 2 och 3 mom., sådana de lyder, 2 mom. i lag 333/2023 och 3 mom. i lag 1040/2020, samt
fogas till lagen en ny 66 a § som följer:

Betänkande FsUB 4/2025 rd

66 a §

Undantag med avseende på rätten att arbeta som vägtransportledare för specialtransporter

Med avvikelse från vad som i 66 och 67 § föreskrivs om behörighet och tillstånd för vägtransportledare, får en medlem av styrkor som avses i ett för Finland bindande avtal om status för styrkor arbeta som vägtransportledare för en specialtransport inom Försvarmakten, om personen i fråga getts en yrkeslicens eller annan yrkesbehörighet för detta i den sändande staten. Försvarmakten ska ge personer som avses i denna paragraf en introduktionsutbildning.

89 §

Terrängtrafik och fordon inom Försvarmakten

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas också på användningen av Försvarmaktens fordon, internationella militärfordon och fordonskombinationer där sådana fordon ingår. Bestämmelser om sådana undantag som är nödvändiga av försvarsskäl från bestämmelserna i detta kapitel om användning av Försvarmaktens fordon, internationella militärfordon och fordonskombinationer där sådana fordon ingår får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Föreskrifter som gäller användning av Försvarmaktens fordon, internationella militärfordon och fordonskombinationer där sådana fordon ingår och som avviker från Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter får meddelas genom en föreskrift av huvudstabens tekniska granskningsavdelning, om det är nödvändigt till följd av fordonens eller fordonskombinationernas särskilda användningsändamål eller konstruktion.

De undantag som avses i 2 mom. kan gälla

- 1) användning av släpfordon,
- 2) användning av skydds- och säkerhetsanordningar,
- 3) fordonsspecifika hastighetsbegränsningar,
- 4) användning av speciallyktor,
- 5) märkning av fordon,
- 6) användning av däck och slirskydd,
- 7) persontransport med militärfordon och i last- och paketbilars lastutrymmen samt persontransport med släpvagn,
- 8) koppling av fordon och släpfordon,
- 9) användning av terrängfordon samt av terrängfordon och till dem kopplade släpfordon,
- 10) klassificering av en transport av flera än ett odelbart föremål som specialtransport,
- 11) Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om genomförande av specialtransporter,
- 12) transport av ett lastat vapen eller ett lastat militärt system,
- 13) mått och massor, dock inte kravet på tillstånd för specialtransport enligt 159 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FsUB 4/2025 rd

Helsingfors 25.4.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jukka Kopra saml
vice ordförande Mikko Savola cent
medlem Otto Andersson sv
medlem Miko Bergbom saf
medlem Timo Furuholm vänst
medlem Timo Heinonen saml
medlem Mika Kari sd
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Jani Kokko sd
medlem Juha Mäenpää saf
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Paula Werning sd
ersättare Sari Tanus kd.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.